

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá schopností udržení stability trupu u paraplegických jedinců ve vztahu k funkčním dovednostem horní končetiny. Jejím cílem je zjistit, do jaké míry ovlivňuje poloha těla velikost svalové síly úchopu horní končetiny u těchto osob. Práce se skládá ze dvou částí. První část obsahuje úvod do problematiky míšních lézí a následně poznatky o mechanismu řízení a funkčnímu významu trupu jako celku vzhledem k postuře a ke každodenním aktivitám. Dále se zabývá možnostmi využití a způsoby měření svalové síly úchopu horní končetiny v klinické praxi. Ve druhé části jsou zpracovány výsledky měření svalové síly úchopu horních končetin u paraplegických pacientů ve třech odlišných polohách - vleže a ve dvou variantách sedu. Měřeno bylo pomocí dynamometru dvakrát, vždy s rozstupem jednoho týdne. Všechny měřené osoby absolvovaly standardní terapii poskytovanou Spinální jednotkou fakultní nemocnice v Motole, kde byly toho času hospitalizovány.

Výsledky poukazují na jistou závislost polohy těla a síly úchopu horní končetiny u paraplegických jedinců. Ta byla prokázána při porovnání hodnot získaných z polohy vsedě bez opory zad a vsedě s oporou zad, kde v první jmenované dosáhli měření jedinci větších hodnot. V ostatních případech se významné změny úchopu v závislosti na poloze neprokázaly. Z hlediska porovnání výsledků v rozestupu jednoho týdne byl významný rozdíl u dvou poloh - vsedě s oporou zad a vleže na zádech. V obou pozicích dosáhla velikost úchopu při druhém měření významně větších hodnot než při měření prvním. V subakutní fázi míšní léze lze tedy dosáhnout funkčního zlepšení za poměrně krátký časový úsek. Při srovnání úchopů horních končetin nebyl prokázán rozdíl mezi dominantní a nedominantní stranou. Stranová dominance tak podle výsledků neurčuje výslednou sílu úchopu. Závěrem práce pomocí metod deskriptivní statistiky poukazuje na vyšší sílu úchopu u mužů po míšní lézi v porovnání se ženami a shoduje se tak se studii, které toto zkoumaly na zdravých jedincích. Měření svalové síly úchopu tak nabízí způsob, jak objektivně zhodnotit funkční schopnost horní končetiny a trupu, která funkci ruky podmiňuje. Jak práce poukazuje, dají se tak posoudit faktory, které mají či naopak nemají zásadní vliv na úchop horní končetiny, jakožto jednu z podmínek samostatnosti jedince.